

maken.¹ Zo was het. Maar uit dat besef van de kracht der internationale factoren vloeide óók voort dat Nederland zich aan de aanvaarding van de resolutie van de Veiligheidsraad niet kon onttrekken. Wel manifesteerde zich op dat punt opnieuw grote verdeeldheid in de publieke opinie: 33 % vóór, 32 % tegen, 35 % geen mening, maar in het kabinet was er maar één tegenstander: Schagen van Leeuwen², en het kabinet mocht aannemen (Beel had voortdurend overleg gepleegd met Romme) dat het door de meerderheid van de Tweede Kamer zou worden gevolgd.

In zijn handelen in Indië was noch het kabinet-Schermerhorn, noch het kabinet-Beel volledig vrij geweest: het kleine Nederland had steeds rekening moeten houden met Groot-Brittannië en de Verenigde Staten. De Eerste Politionele Actie had evenwel een in zoverre nieuwe en voor Nederland ongunstiger situatie doen ontstaan, dat het de kracht had ervaren van uitspraken van de Veiligheidsraad.

★

De veldtocht had aan Nederlandse kant onder de militairen maar weinig slachtoffers geveerd: honderdnegen-en-zestig gesneuvelden, heel veel minder dan de bijna vijfhonderd die tussen oktober '45 en 20 juli '47 gesneuveld waren.³ Voorts had de Nederlandse krijgsmacht in Indië aangetoond, in staat te zijn tot moderne, grootscheepse operaties – dat was voor velen in Nederland en Indië balsem op de wonden die in mei '40 tijdens de Duitse invasie respectievelijk in de maanden van de Japanse verovering van Indië waren geslagen. De uit Indië komende berichtgeving waarin de prestaties van 'onze jongens' werden onderstreept, streelde de nationale trots van menigeen. Maakte men evenwel in september

¹ Telegram, 8 sept. 1947, van van Mook aan Idenburg. ² Deze deed op 23 september aan Beel weten dat hij wenste af te treden en voerde die wens eind november uit met een brief aan Beel (brief d.d. 24 nov. 1947: a.v., p. 724 en vlg.) waarin hij o.m. schreef, 'dat de huidige tactiek der Republiek een goed-gecoördineerd onderdeel vormt van de ook tegen ons gerichte wereldpolitiek van Stalin' – zo zag ook Helfrich de zaak. ³ De verliescijfers van de TNI tijdens de Eerste Politionele Actie zijn niet bekend. In Indonesië wordt gesteld dat de Republikeinse strijdkrachten in de jaren '45-'49 in totaal ca. honderdduizend man hebben verloren – Nederlandse militaire historici houden dat voor een betrouwbaar cijfer.